

ایروانی: فرانسه، انگلیس و آمریکا گام‌های عملی برای بازسازی اعتماد بردارند

سفیر ایران در سازمان ملل با تأکید بر عدم تسلیم تهران در برابر فشار، گفت: ایران به دیپلماسی اصولی متعهد بوده و اکنون مسئولیت بازسازی اعتماد متوجه فرانسه، بریتانیا و آمریکا است.

سفیر ایران در سازمان ملل با تأکید بر عدم تسلیم تهران در برابر فشار، گفت: ایران به دیپلماسی اصولی متعهد بوده و اکنون مسئولیت بازسازی اعتماد متوجه فرانسه، بریتانیا و آمریکا است.

به گزارش نصر، «امیرسعید ایروانی» روز سه شنبه به وقت محلی در نشست شورای امنیت سازمان ملل درباره قطعنامه ۲۲۳۱ تأکید کرد: اصول بنیادین برنامه جامع اقدام مشترک غیرقابل تردید و معتبر باقی مانده اند؛ ارائه تضمین‌های قابل راستی آزمایی مبنی بر منحصرأ صلح آمیز بودن برنامه هسته ای ایران، در ازای به رسمیت شناختن کامل حقوق ایران ذیل معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته ای از جمله حق غنی سازی اورانیوم، لغو تمامی تحریم‌ها و عادی سازی اقتصاد ایران و ادغام آن در نظام تجارت بین‌المللی.

وی تصریح کرد: این اصول همچنان به طور کامل قابل اعمال بوده و می‌توانند مبنایی مستحکم برای یک توافق جدید فراهم آورند. هدف اساسی بدون تغییر باقی مانده است: برنامه هسته ای ایران باید منحصرأ صلح آمیز باقی بماند و ایران آمادگی دارد چنین تضمین‌هایی را ارائه کند.

این دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل گفت: اگر فرانسه و بریتانیا در تعهد اعلامی خود به دیپلماسی صادق هستند، باید ایالات متحده را به پیروی از این مسیر ترغیب کنند. اگر در عوض، به اتخاذ سیاست شکست خورده «غنی سازی صفر» واشنگتن ادامه دهند و حقوق مسلم و غیرقابل سلب ایران ذیل معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته ای را انکار کنند، دیپلماسی به طور عملی نابود خواهد شد.

ایروانی تأکید کرد: استناد گزینشی به منشور ملل متحد و پیگیری رویکرد موسوم به «صلح از طریق قدرت» تنها حاکمیت قانون را تضعیف کرده و آن را با قانون جنگل جایگزین می‌کند.

متن کامل سخنان سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل به شرح زیر است:

به نام خداوند بخشنده مهربان

آقای رئیس،

در آغاز، مایلم موضع جمهوری اسلامی ایران را در خصوص برگزاری این نشست به صراحت بیان کنم. خود را با مواضع همکاران روس و چینی خود همسو می‌دانیم و قاطعانه با برگزاری این نشست مخالفت می‌کنیم.

قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت دارای یک بند خاتمه صریح، آگاهانه و خوداجراست. این قطعنامه در تاریخ ۱۸ اکتبر ۲۰۲۵ منقضی شد. از آن تاریخ، هرگونه اثر حقوقی یا مأموریت اجرایی خود را از دست داده است. بر این اساس، نقش شورای امنیت ذیل قطعنامه ۲۲۳۱ به طور قطعی خاتمه یافته است. بنابراین، هیچ مأموریتی برای دبیرکل جهت ارائه هیچ گونه گزارشی وجود ندارد، هیچ مأموریتی برای شورا جهت برگزاری بحث درباره آن متصور نیست و هیچ مبنای حقوقی برای برگزاری نشست ذیل دستورکار «عدم اشاعه» در این چارچوب وجود ندارد.

هرگونه تلاش برای برگزاری چنین نشست، نقض آشکار آئین نامه داخلی شورا محسوب می‌شود. به همین ترتیب، هر ادعایی مبنی بر «تداوم اجرا» یا «ادامه اعمال» قطعنامه ۲۲۳۱، خواه از طریق استناد به یادداشت شماره ۴۴ رئیس شورا (S/۲۰۱۶/۴۴) یا از طریق ارجاعات مبهم به آنچه موسوم به «رویه مستقر» خوانده می‌شود، فاقد هرگونه مبنای حقوقی و گمراه کننده است و مصداق سوءاستفاده آشکار از اختیارات و فرآیندهای این شورا به شمار می‌رود.

آقای رئیس،

مایلم مراتب قدردانی جمهوری اسلامی ایران را از چین و فدراسیون روسیه به خاطر موضع اصولی و پابندی صادقانه آنان به برنامه جامع اقدام مشترک در طول اجرای آن ابراز نمایم. همچنین از الجزایر، پاکستان و دیگر اعضای شورا که مواضع اصولی و مستقل اتخاذ کرده اند، تشکر می‌کنیم.

آنچه امروز شاهد آن هستیم، اختلاف نظر مشروع بر سر تفسیر نیست، بلکه تحریف حساب شده قطعنامه ۲۲۳۱، اشاعه عاقدانه اطلاعات نادرست درباره برنامه صلح آمیز هسته ای ایران، و تلاشی بدبینانه برای سوءاستفاده از این شورا در راستای منافع محدود سیاسی است.

در این چارچوب، مایلم نکات ذیل را مطرح کنم:

نخست، ریشه های وضعیت کنونی روشن است و نه به طور ناگهانی پدید آمده و نه در خلأ شکل گرفته است. این وضعیت ناشی

از خروج یک جانبه ایالات متحده از برجام در سال ۲۰۱۸، عدم پایداری مستمر و عامدانه تروئیکای اروپایی به تعهدات خود و متعاقب آن، تجاوز نظامی ایالات متحده و رژیم اسرائیل علیه تأسیسات هسته ای صلح آمیز و تحت پادمان ایران است. جنگ تجاوزکارانه ای که از سوی ایالات متحده و اسرائیل آغاز شد، از جمله حملات عامدانه به تأسیساتی که تحت پادمان آژانس بین المللی انرژی اتمی قرار داشت، نقض فاحش بند ۴ ماده ۲ منشور ملل متحد و قاعده آمره منع توسل به زور محسوب می شود و حمله ای مستقیم به رژیم بین المللی عدم اشاعه به شمار می رود.

این وضعیت با اذعان صریح و علنی رئیس جمهور ایالات متحده به عنوان یکی از اعضای دائم شورای امنیت و یکی از امینان پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای بیش از پیش تشدید شده است؛ اذعانی که بر اساس آن، واشنگتن رهبری، هدایت و هماهنگی این جنگ تجاوزکارانه را بر عهده داشته است. هرگونه تلاش برای توجیه این اقدامات غیرقانونی از طریق تفسیر تحریف شده ماده ۵۱ منشور یا با استناد به ادعای ساختگی «تهدید قریب الوقوع»، از منظر حقوقی بی اساس و گمراه کننده است و یکی از خطرناک ترین سوءاستفاده ها از حقوق بین الملل در تاریخ معاصر به شمار می رود. ماده ۵۱ منشور، دفاع مشروع را صرفاً در پاسخ به یک حمله مسلحانه بالفعل مجاز می داند، نه تهدیدات فرضی یا احتمالی.

به همان اندازه نگران کننده، سکوت و در برخی موارد، تأیید ضمنی تروئیکای اروپایی در قبال این اقدامات تجاوزکارانه است. آنان مطلقاً هیچ گونه اعتبار و وجاهتی برای استناد به هنجارهای عدم اشاعه یا ادعای نگرانی نسبت به تمامیت رژیم عدم اشاعه ندارند.

دوم، جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۹۷۰ همواره عضوی متعهد و مسئول در معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای بوده است. ایران به دلایل حقوقی، اخلاقی و دکتینال، همواره سلاح های کشتار جمعی را مردود دانسته است؛ موضعی که به طور مستمر در عالی ترین سطوح مورد تأکید مجدد قرار گرفته است. با وجود تحریم های غیرقانونی، خرابکاری ها، ترور دانشمندان هسته ای و حملات مسلحانه، ایران هرگز برنامه هسته ای خود را به مقاصد نظامی منحرف نکرده است. برنامه ایران منحصراً صلح آمیز باقی مانده و تحت گسترده ترین رژیم راستی آزمایی اعمال شده بر هر دولت غیرهسته ای قرار دارد. با این حال، نقش ها عمداً معکوس شده اند؛ قربانی به عنوان مرتکب معرفی می شود، ایران مجازات می گردد و کسانی که به تأسیسات هسته ای تحت پادمان آژانس بین المللی انرژی اتمی حمله می کنند، از مصونیت کامل برخوردار می شوند. این استاندارد دوگانه آشکار، به طور جدی تمامیت، اعتبار و اقتدار رژیم جهانی عدم اشاعه را تضعیف می کند.

با وجود این شرایط و نقض های فاحش، ایران با حسن نیت عمل کرده و به همکاری خود با آژانس بین المللی انرژی اتمی ادامه داده است. در ۹ سپتامبر در قاهره، وزیر امور خارجه ایران یادداشت تفاهمی را با مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی امضا کرد؛ ابتکاری که از سوی آژانس و بسیاری از کشورها به عنوان گامی نخست و سازنده مورد استقبال قرار گرفت. متعاقباً، پیشنهادهای تکمیلی دیگری نیز از سوی وزیر امور خارجه ایران در اینجا، در نیویورک، ارائه شد. همه این موارد نادیده گرفته شد. فرانسه و بریتانیا به جای دیپلماسی، مسیر تشدید تنش را برگزیدند و در هماهنگی با دستورالعمل های واشنگتن عمل کردند، در حالی که تلاش های واقعی دیپلماتیک، از جمله ابتکار مسئولانه ارائه شده از سوی چین و روسیه، را مسدود ساختند. افزون بر این، آنان با نادیده گرفتن همکاری سازنده ایران با آژانس، حذف عامدانه واقعیت های کلیدی و ارائه قطعنامه ای دیگر با انگیزه های سیاسی در شورای حکام آژانس در نوامبر ۲۰۲۵، همراه با اعمال فشار بر اعضا برای حمایت از آن، با سوءنیت رفتار کردند. این اقدامات نه برای حل بحران، بلکه برای ساختن یک بحران صورت گرفت و عملاً هم دیپلماسی و هم توافق قاهره را خاتمه داد.

سوم، در خصوص ادعاهای مربوط به فعال سازی سازوکار موسوم به «اسنپ بک» یا «بازاعمال» قطعنامه های تحریمی خاتمه یافته، موضع جمهوری اسلامی ایران روشن، منسجم و به طور رسمی از جمله در مکاتبات رسمی آن با دبیرکل و رئیس شورا، ثبت شده است. این موضع همچنین به صراحت از سوی دیگر اعضا، از جمله چین و روسیه، نیز مطرح شده است.

تروئیکای اروپایی از سال ۲۰۱۸ تاکنون در وضعیت عدم ایفای تعهدات اساسی، مستمر و علناً مورد اذعان قرار گرفته بوده اند و بنابراین فاقد هرگونه وجاهت حقوقی برای توسل به چنین سازوکاری هستند. افزون بر این، عدم اقدام رویه ای شورای امنیت در ماه سپتامبر نه این نقص بنیادین را تأیید می کند و نه آن را جبران می سازد. شورا هیچ گونه تشخیصی مبنی بر تحقق شرایط حقوقی لازم برای سازوکار موسوم به «اسنپ بک» به عمل نیاورد. بر اساس حقوق بین الملل، رویه های معیوب یا فاقد اعتبار نمی توانند حقوق یا تعهدات حقوقی ایجاد کنند.

اجازه دهید بار دیگر موضع جمهوری اسلامی ایران را با صریح ترین عبارات ممکن بیان کنم: قطعنامه ۲۲۳۱ در تاریخ ۱۸ اکتبر ۲۰۲۵ به طور قطعی خاتمه یافت. از آن تاریخ، کلیه مقررات، تدابیر و محدودیت های مرتبط با موضوع هسته ای به صورت دائمی خاتمه یافته، شورای امنیت رسیدگی خود به موضوع هسته ای ایران را به پایان رسانده و دستورکار «عدم اشاعه» حذف شده است. هرگونه تلاش از سوی هر دولت یا هر نهاد برای احیا، بازتفسیر یا اجرای این مقررات خاتمه یافته، باطل و بلااثر بوده و مصداق سوءاستفاده آشکار از اختیارات و فرآیندهای این شورا محسوب می شود.

چهارم، جمهوری اسلامی ایران همچنان به دیپلماسی اصولی و مذاکرات واقعی کاملاً متعهد است. ایران هرگز در برابر اجبار، ارباب یا فشار سیاسی تسلیم نخواهد شد. اکنون این مسئولیت بر عهده فرانسه، بریتانیا و ایالات متحده است که مسیر خود را اصلاح کرده و گام های عملی و معتبری برای بازسازی اعتماد و اطمینان بردارند. اصول بنیادین برنامه جامع اقدام مشترک غیرقابل تردید و معتبر باقی مانده اند؛ ارائه تضمین های قابل راستی آزمایی مبنی بر منحصراً صلح آمیز بودن برنامه هسته ای ایران، در ازای به رسمیت شناختن کامل حقوق ایران ذیل معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای از جمله حق غنی سازی اورانیوم، لغو کلیه تحریم ها و عادی سازی اقتصاد ایران و ادغام آن در نظام تجارت بین المللی. این اصول همچنان به طور کامل قابل اعمال

بوده و می توانند مبنایی مستحکم برای یک توافق جدید فراهم آورند. هدف اساسی بدون تغییر باقی مانده است: برنامه هسته ای ایران باید منحصراً صلح آمیز باقی بماند و ایران آمادگی دارد چنین تضمین هایی را ارائه کند. اگر فرانسه و بریتانیا در تعهد اعلامی خود به دیپلماسی صادق هستند، باید ایالات متحده را به پیروی از این مسیر ترغیب کنند. اگر در عوض، به اتخاذ سیاست شکست خورده «غنی سازی صفر» واشنگتن ادامه دهند و حقوق مسلم و غیرقابل سلب ایران ذیل معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای را انکار کنند، دیپلماسی عملاً نابود خواهد شد. استناد گزینشی به منشور ملل متحد و پیگیری رویکرد موسوم به «صلح از طریق قدرت» تنها حاکمیت قانون را تضعیف کرده و آن را با قانون جنگل جایگزین می کند.

در پایان، آقای رئیس، مایلم از اعضای غیردائم شورا از جمله الجزایر، گویان، جمهوری کره، سیرالئون و اسلوونی تشکر کرده و اتمام موفق دوره دو ساله عضویت آنان را تبریک بگویم. همچنین مایلم به طور خاص از الجزایر و گویان به خاطر رفتار اصولی و مستقل آنان در طول دوره عضویتشان تقدیر کنم.

خبرگزاری مهر